

Vraag & Antwoord voor NS'ers in het kader van maatregelen coronavirus

Update **11 juni 2020**; ondergenoemde maatregelen gelden tot nader bericht

Wijziging ten opzichte van de vorige versie:

- **Onderstaande vraag is toegevoegd:**
Ik ga naar het buitenland op vakantie: wat zijn de consequenties als ik in quarantaine moet of het vakantieland niet meer kan uitreizen? (pag 14)

**LET OP: GEEL GEMARKEERDE TEKST DUIDT EROP DAT DIT
EEN WIJZIGING/AANVULLING BETREFT TOV VOORGAANDE Q&A**

Inhoud

1. Maatregelen NS naar aanleiding van maatregelen overheid	3
Algemeen	3
Terug naar de reguliere dienstregeling: zo maximaal mogelijk.....	3
Situatie per 1 juni 2020.....	4
Maatregelen op station en in trein	4
Business card.....	6
Dienstreizen en bijeenkomsten	6
Medisch onderzoek en psychologisch onderzoek	7
Gevolgen voor kantoren en eten & drinken op werk	7
2. Welke maatregelen gelden voor mij?	8
Hoofdconducteurs en medewerkers V&S.....	10
Machinisten	10
Medewerkers service stations	10
Retailmedewerkers in winkels	10
Railcateringmedewerkers	10
Medewerkers fietsenstalling.....	10
Monteurs.....	10
Kantoorcollega's.....	10
3. Eigen gezondheid	11
Verspreiding van het virus	11
Wat kan ik zelf doen om (de kans op) besmetting te voorkomen?.....	11
Ik heb klachten.....	12
Wat te doen als iemand in mijn omgeving ziek is of besmet is?	13
Ziekmeldingen en verlof	14

1. Maatregelen NS naar aanleiding van maatregelen overheid

Algemeen

Hoe help ik NS nu het best in deze uitzonderlijke en uitdagende situatie?

Volg allereerst de richtlijnen op omtrent jouw gezondheid en die van anderen;

- Houd goed en dagelijks de dossierpagina Corona op iNSite in de gaten om te kijken wat er voor jou geldt:
- Houd goed contact met je leidinggevende over je werkbelasting: heb je teveel te doen, of juist te weinig werk? Maak het bespreekbaar.
- Alle NS-kantoormedewerkers die thuis kunnen werken, blijven thuiswerken.

Wees waar mogelijk flexibel in de aard van het werk dat moet gebeuren in deze uitzonderlijke situatie.

Hoe volgt NS de ontwikkelingen van het virus in Nederland?

NS-collega's van diverse afdelingen volgen dagelijks het nieuws, overleggen met deskundigen en bespreken regelmatig de gevolgen voor de inzet van hun collega's. NS heeft een calamiteitenteam samengesteld. Dit team dat 24/7 operationeel is, werkt scenario's uit en onderhoudt de contacten met de overheid en het RIVM.

Ik zie dat er allemaal stickers zijn aangebracht op de NS-locaties. Wat betekent dit?

NS Concernhuisvesting heeft landelijk alle standplaatsen en NS-gebouwen voorzien van duidelijke bestickering om aandacht te vragen voor het hanteren van 1,5 meter afstand. Alle verblijfsruimtes en sanitaire voorzieningen zijn voorzien van belijning of stickering die duidelijk maken wat wel en wat niet gebruikt kan worden om overal te kunnen voldoen aan de 1,5 meter norm. De RIVM richtlijnen blijven te allen tijde de basis, die NS ook volgt.

Wat te doen als een verblijf vol zit?

Volg de aanwijzingen die op de locatie aangebracht zijn.

Terug naar de reguliere dienstregeling: zo maximaal mogelijk

Welke maatregelen neemt NS naar aanleiding van de aanvullende maatregelen die de overheid heeft genomen?

We nemen diverse maatregelen.

- Vanaf dinsdag 2 juni gaan we naar de maximaal mogelijke dienstregeling. Voor meer informatie: zie het bericht op iNSite, te vinden via [deze link](#).
- Daarnaast hanteren we maatregelen zoals thuiswerken en maatregelen met betrekking tot hygiëne.

'Alleen reizen als dat noodzakelijk is'. Komen daar richtlijnen voor?

Daar worden geen richtlijnen voor gegeven. NS vertrouwt erop dat onze reizigers zelf de inschatting kunnen maken of hun reis een noodzakelijk is.

Situatie per 1 juni 2020

Dienstregeling

Net als de algemene situatie in het land, verandert de situatie op stations doorlopend. We streven ernaar dat vanaf juni alle winkels en voorzieningen op stations weer open zijn zoals reizigers van ons gewend zijn.

Het kabinet spreekt van een volledige dienstregeling per 1 juni. Hoe ziet dit eruit?

NS gaat het maximale aantal treinen rijden dat voor haar medewerkers onder coronomstandigheden mogelijk is en dat nodig is om Nederland bereikbaar te houden. Dat is ongeveer 95 procent van de normale dienstregeling. Voor internationale verbindingen geldt dat we deze gefaseerd weer opstarten samen met onze buitenlandse partners.

Hoe ziet de dienstregeling per 2 juni eruit?

Vanaf 2 juni rijden we dan de reguliere dienstregeling, met uitzondering van een aantal nachttreinen en enkele andere treinen. We rijden dan gemiddeld 90 procent sprinters en 90 procent intercity's.

Waarom pas per 2 juni deze maximaal mogelijke dienstregeling?

Maandag 1 juni valt op tweede Pinksterdag. Normaal gesproken rijden we hier een zondagdienstregeling. Daarnaast zijn er veel werkzaamheden aan en rondom het spoor. Dat maakt dat zo maximaal mogelijk opschalen niet zou kunnen op deze dag.

Waarom niet 100 procent?

Treinen rijden is mensenwerk. Machinisten, conducteurs, monteurs en alle andere NS'ers zorgen er elke dag voor dat reizigers met de trein kunnen reizen. Wij zijn zuinig op al onze collega's en zetten ze in daar waar nodig. Net als andere bedrijven hebben ook wij te maken met meer ziekmeldingen. Om die reden rijden wij een dienstregeling die maximaal mogelijk is.

Wanneer rijden we wel 100 procent de reguliere dienstregeling?

We blijven gefaseerd werken. Zo kunnen we in de uitvoering per dag meten welke treinen druk zijn en indien nodig deze treinen versterken. Naast dat we per 2 juni een zo maximaal mogelijke dienstregeling zullen rijden blijven we ook kijken wat na die datum mogelijk is en hoe we zo snel mogelijk de overige treinen kunnen opstarten. Door gefaseerd te werken zorgen we voor een voorspelbare en betrouwbare dienstregeling.

Wat betekent dit voor dagen waarop we spits kunnen verwachten?

We verwachten dat het aantal reizigers laag blijft en dat er geen sprake gaat zijn van een spits. Op de trajecten waar tijdens de spits normaal extra treinen rijden, worden die treinen voorlopig niet ingezet. Op die trajecten rijdt al 2 tot 4 keer per uur een trein.

We monitoren daarnaast dagelijks hoeveel reizigers er in de treinen zitten. Daarnaast blijven we oproepen om alleen te reizen als dit puur noodzakelijk is.

Maatregelen op station en in trein

Zitplaatsen in treinen

Waarom groene stickers in treinen en wat betekent dat?

Afstand van elkaar houden in de trein blijft het uitgangspunt. Ook al draag je een mondkapje. In alle binnenlandse NS treinen wordt daarom met een groene sticker aangegeven waar je kunt zitten.

Jullie zijn gestart met de aanmeldservice, hoe loopt dit?

Tot half juni loopt er een technische test van de aanmeldservice. Of er daadwerkelijk een

aanmeldservice komt, hangt af van meer dan alleen de uitkomsten van de technische test. Zo onderzoeken NS en andere vervoerders de effectiviteit van verschillende maatregelen in de trein en op het station. Ook kijkt het kabinet naar mogelijkheden waarop het bedrijfsleven en het onderwijs in de toekomst verspreid gebruik kan maken van de trein.

Kunnen stickers nog weggehaald worden en wat als ze beschadigd zijn?

De stickers zijn bewust niet op de stoelen geplaatst om zoveel mogelijk beschadigen te voorkomen. De groene stickers worden iedere 12 dagen gecontroleerd bij de reguliere servicebeurt door een storingsmonteur. Ontbrekende stickers worden opnieuw geplaatst, defecte stickers worden vervangen door nieuwe.

Maatregelen station

Welke corona maatregelen gelden er op het station?

Op alle stations geldt de 1,5-meter maatregel. Om het voor reizigers makkelijker te maken om 1,5 meter afstand te houden, hebben ProRail en NS met instemming van de treinvervoerders de coronamaatregelen op stations geïntroduceerd. Dit zijn:

- Houd 1,5 meter afstand
- Houd zoveel mogelijk rechts
- Raak zo weinig mogelijk aan
- Houd 4 treden afstand op roltrappen
- Gebruik de lift met maximaal 2 personen
- Houd 5 tegels afstand op het perron
- Per 1 juni: mondkapje verplicht in het OV

Hoe wordt dit duidelijk gemaakt aan reizigers?

Door middel van stickers met de regels, pictogrammen en afstandslijnen. Daarnaast staan de regels op schermen en communiceren we ook naar reizigers via o.a. nieuwsbrieven en berichten op social media.

Hoe zit het met winkels op stations?

We streven ernaar dat vanaf juni alle winkels en voorzieningen op stations weer open zijn zoals reizigers van ons gewend zijn. Ook daar worden maatregelen genomen om voldoende afstand te kunnen bewaren. Per locatie wordt bekeken hoe we dat goed kunnen doen. Railcatering gaat vooralsnog niet de trein op, we blijven bekijken wanneer dit wel veilig en verantwoord kan.

Zijn toiletten op de stations open?

De toiletten van Sanifair zijn nu al allemaal open. Daarnaast zijn er op veel stations onbemenste toiletten die altijd toegankelijk zijn. Meestal met een betaalunit met mogelijkheid om contactloos te betalen.

Zijn de fietsenstallingen en bagagekluisen open?

Vanaf 1 juni zijn alle fietsenstallingen en Fiets & Service winkels weer beschikbaar voor reizigers die met de fiets naar het stations komen. De OV-fiets is de afgelopen maanden beschikbaar gebleven. De procedure van OV-fiets uitgifte is contactloos. In de fietsenstallingen waar medewerkers aanwezig zijn worden het zadel, de sleutel en de handvaten gedesinfecteerd. Per 1 juni kunnen reizigers ook weer gebruikmaken van de bagagekluisen en hanteren de toiletten met medewerkers weer hun normale openingstijden. Bij al deze faciliteiten worden maatregelen genomen om 1,5 meter afstand te kunnen bewaren net als op de rest van het station.

Hoe zit het met hygiëne op het station?

Er is extra aandacht voor schoonmaak van plekken die mensen aanraken zoals liftknopjes en trapleuningen. In juni start een test met desinfectiezuilen op enkele stations. Zo kunnen reizigers op

het station hun handen desinfecteren.

Business card

Ik heb een NS Business Card met Trein Vrij abonnement en weet niet of ik dit jaar op minimaal 20 dagen zakelijk zal reizen. Loop ik een fiscaal risico en moet ik mijn kaart omzetten naar een NS Business Card met Dal abonnement?

Als je hebt gekozen voor een NS Business Card met Trein Vrij abonnement dan geldt normaal gesproken de voorwaarde dat je de kaart op minimaal 20 dagen per jaar moet gebruiken voor zakelijke reizen (woon-werk en dienstreizen). De Belastingdienst heeft NS laten weten dat - als je door de coronacrisis in 2020 niet kan voldoen aan deze voorwaarde - je in 2020 géén fiscaal risico loopt. Je mag de NS Business Card met Trein Vrij abonnement dit jaar dus belastingvrij blijven gebruiken en je hoeft je kaart niet om te zetten naar een NS Business Card met Dal abonnement.

Worden mijn maandelijkse eigen bedragen voor het gebruik van de NS Business Card voor mijn gezinsleden en voor mijn gebruik van de 1e klas tijdelijk stopgezet?

De maandelijkse eigen bijdragen voor gezinsleden worden tijdelijk stopgezet, omdat er op dit moment niet of nauwelijks met de NS Business Card wordt gereisd vanwege de coronamaatregelen van de overheid en de oproep om alleen te reizen met het OV als het echt moet. De NS Business Card voor gezinsleden is en blijft tijdens de stopzetting van de eigen bijdragen wel geldig voor het reizen met het OV. Dit betekent dat de maandelijkse eigen bijdrage van € 3,25 per gezinslid (vanaf 12 jaar) tijdelijk wordt stopgezet. De Business Card voor 1e klas kun je altijd via Mijn Personeelszaken zelf aanpassen naar 2e klas, waarmee de eigen bijdrage wordt stopgezet. Die kun je later ook weer aanpassen naar 1e klas.

Voor welke periode geldt het stopzetten van de maandelijkse bijdragen voor gezinsleden en wat moet ik hiervoor doen?

Het stopzetten van de maandelijkse eigen bijdragen voor gezinsleden gebeurt met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2020 tot voorlopig 1 september 2020. Als de situatie voor 1 september verandert door versoepeling van de maatregelen van de overheid, dan wordt opnieuw bekeken of en zo ja, per wanneer de eigen bijdragen weer worden geactiveerd. Je hoeft zelf niets te doen. De inhoudingen van je eigen bijdragen voor gezinsleden worden centraal tijdelijk stopgezet. Met de salarisbetaling van juni zullen de eventuele ingehouden eigen bijdragen van april en mei worden gecorrigeerd.

Dienstreizen en bijeenkomsten

Ik moet binnenkort reizen

In verband met het corona virus worden reisadviezen door de overheid dagelijks aangepast. Moet je binnenkort reizen naar het buitenland check dan: <https://www.nederlandwereldwijd.nl/landen>

Hoe zit het met dienstreizen naar het buitenland?

Indien het land geen negatief reisadvies (groene gebieden) heeft en de medewerker zelf geen verkoudheidsklachten/ koorts heeft of behoort tot een kwetsbare groep, dan kan er gereisd worden indien het echt dringend noodzakelijk is voor het werk. De 1,5 meter maatregel moet natuurlijk worden toegepast en de algemene hygiëne maatregelen (handen wassen, hoesten/niezen in de elleboog, geen handen schudden). Verder dienen de regels gevolgd te worden die in het land zelf gelden. Tot slot is het van belang vooraf te checken of het bedrijf/de locatie zelf ook serieus omgaat met Corona.

Gaan bijeenkomsten, zoals managementbijeenkomsten door?

Nee. NS organiseert geen bijeenkomsten en evenementen. Geplande evenementen worden geannuleerd of uitgesteld. In sommige gevallen is/wordt er een (digitaal) alternatief voor handen.

Medisch onderzoek en psychologisch onderzoek

Hoe ziet medisch onderzoek eruit?

De medewerkers van de (medische) keuringsinstanties dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, waardoor de medische keuringen op een verantwoorde wijze plaatsvinden. De te keuren medewerkers krijgen tijdens de keuring een mondkapje en de collega's van de keuringsinstantie zelf dragen deze ook (evenals handschoenen en bril). Daarnaast zullen zij aanvullende procedures volgen om maximale hygiëne te borgen en om te voorkomen dat er teveel mensen in de wachtruimte zitten.

Omdat keuringen nu meer tijd kosten, wordt er een nieuwe planning gemaakt. We hopen de achterstand uiterlijk eind augustus ingelopen te hebben. We geven daarbij voorrang aan medewerkers wiens bevoegdheid is of dreigt te verlopen. IL&T handhaaft tot 1 juli 2020 de naleving van de wettelijke verplichtingen op MO-PO-keuringen niet. NS overlegt op basis van de herziene planning van de inhaalslag met IL&T over verlenging van deze maatregel tot eind augustus.

Gevolgen voor kantoren en eten & drinken op werk

Blijven NS kantoren gewoon open?

Alle NS-kantoormedewerkers die thuis kunnen werken, blijven thuiswerken. Voor wie het echt noodzakelijk is om op kantoor te werken, is bestickering en belijning aangebracht om veilig te kunnen werken. Verder zijn diverse verdiepingen van NS-gebouwen gesloten en het gebouw Seijpestein is helemaal gesloten.

Hieronder een overzicht:

Laan van Puntenburg:

- Het kantoor is open; het is alleen mogelijk om te werken op de: begane Grond, 1e, 2e, 3e, 8e en 10e verdieping;
- De overige verdiepingen zijn gesloten;
- De receptie is vanaf heden gesloten. Toegang tot het pand kan verkregen worden via de deur rechts naast de tourniquet. Bij problemen met toegang, kan gebeld worden naar de beveiliging: 088-6713675;
- Het restaurant op de eerste verdieping is open met beperkte, en alleen voorverpakte etenswaren en drinken (zolang voorradig).

Katreinetoren:

- Alleen de 1^e verdieping is beperkt open, geen mogelijkheden voor flexwerken;
- Er is geen receptie aanwezig;
- Het bedrijfsrestaurant (kookschool, 9^e verdieping) is dicht.

Laag Katreine:

- Het kantoor is open;
- Alleen de 1^e, 2^e, 3^e en 4^e verdieping zijn open, er zijn geen mogelijkheden voor flexwerken.

Is de verdieping waar je normaal werkt gesloten, dan ben je welkom op de 3e verdieping op de Laan van Puntenburg.

Wat betekenen de maatregelen voor onze bedrijfsrestaurants?

Deze bieden een beperkt aanbod. Vanaf nu worden alleen nog voorverpakte artikelen verkocht. Dat betekent o.a. dat de warme maaltijden, snacks en vers belegde broodjes vervallen.

Vanaf juni zijn de winkels weer open gegaan. Wat betekent dit voor het gebruik van mijn pauzepas?

Vanaf juni zijn meer winkels op stations geopend. Dat betekent dat de pauzepas weer gebruikt kan worden. Daarom stopt vanaf zaterdag 13 juni de mogelijkheid om gratis koffie te halen bij de Kiosk en AH to go. Is het druk in de winkel van je voorkeur en heb je tijd om naar een andere winkel uit te kijken waar je je pauzepas kunt gebruiken, doe dat dan ook. De tegemoetkoming van €3,40 per maand voor kleine consumpties bovenop het "Koffiegeld" van €10 per maand blijft tot nader order van toepassing. Ook declaraties van medewerkers die geen Koffiegeld ontvangen kunnen voorlopig nog worden ingediend. Zodra deze tegemoetkoming komt te vervallen word je hierover geïnformeerd.

2. Welke maatregelen gelden voor mij?

Algemeen

Het is vooral van belang om de 1,5 meter afstand te bewaren. Vervolgens vind je per functie de maatregelen op een rij. Per 1 juni geldt: Ook al dragen reizigers en collega's een mondkapje, afstand houden blijft het uitgangspunt.

1. Waarom moet ik een mondkapje dragen in de trein?

Als er meer mensen met de trein reizen, is het niet altijd mogelijk de 1,5 meter afstand te bewaren, bijvoorbeeld in de trein. Voor reizigers en medewerkers in het openbaar vervoer is het daarom per 1 juni door de rijksoverheid verplicht om in de trein mondkapjes te dragen.

2. Is een mondkapje ook op het station verplicht?

Het mondkapje is per 1 juni verplicht in het OV. Op het station geldt dat je daar 1,5 meter afstand kunt bewaren. Daar is het dragen van het mondkapje niet verplicht. Wel vragen we onze reizigers om het mondkapje al op het perron te dragen. Daar zal het in veel situaties namelijk ook niet goed mogelijk zijn om 1,5 meter afstand te bewaren.

3. Moeten reizigers het zelf kopen en waar dan?

Reizigers zijn zelf verantwoordelijk voor de aanschaf van de mondkapjes. Mondkapjes zijn straks bij verschillende winkels op stations te koop.

4. Wat voor mondkapje moet het zijn?

Zie daarvoor de richtlijnen van de overheid:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes>

5. Hoe wordt dit duidelijk gemaakt aan reizigers?

Door middel van schermen, stickers met de regels en pictogrammen op stations. Daarnaast communiceren we ook naar reizigers via o.a. nieuwsbrieven en berichten op social media.

6. En mondkapjes voor medewerkers?

Medewerkers die op de trein of op het perron werken en medewerkers die niet op 1,5 meter afstand kunnen werken, krijgen van NS mondneusbescherming, dit is een gelaatsscherm en (wegwerp) mondkapjes.

7. Welke functies precies?

Het gaat hierbij om de functies: Servicemedewerkers, Coördinatoren Wal, Procesleiders Perron, Kiosk medewerkers, medewerkers fietsenstalling, medewerkers Crowd Control, V&S medewerkers op station en in trein (zij krijgen ook Handschoenen, bril en medisch mondkapje), logistiek medewerkers station, stationsmanagers, adviseurs onderhoud, machinisten, machinisten International, Hoofdconducteurs (zij krijgen ook een handfluit), Trainmanager, Railcatering medewerker, Teammanagers, Inspecteurs QHSE, monteurs op perrons/trein. Staat jouw functie hier niet bij maar werk je wel in de trein, op het perron of binnen 1,5 meter, bespreek dan met je leidinggevende of je ook voor mondneusbescherming in aanmerking komt.

8. Hoe handhaaft NS het niet dragen van mondkapjes door reizigers?

De overheid stelt het dragen van een mondkapje voor reizigers per 1 juni in het ov verplicht. We verwachten dat reizigers de eigen verantwoordelijkheid nemen om zichzelf en elkaar te beschermen. De hoofdconductor houdt hierop toezicht en kan een reiziger bijvoorbeeld vragen uit te stappen bij het eerstvolgende knooppuntstation om een mondkapje te kopen. Het geven van een boete (95 euro) kan, maar is een uiterst middel waarbij de reiziger ook de trein moet verlaten en is vooralsnog belegd bij de medewerkers van Veiligheid & Service. Zij moeten die rol veilig kunnen vervullen. Daarom beschikken zij over een aparte set aan persoonlijke beschermingsmiddelen die zij kunnen gebruiken als de escaleren niet lukt en zij binnen de 1,5 meter afstand van mensen moeten komen. Kijk voor meer informatie op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes>

Hoe moet ik een onwel geworden reiziger EHBO verlenen?

Je handelt hier als gebruikelijk waarbij het verstandig is om de EHBO te beperken tot alleen de acute zorg. Dit betekent bijvoorbeeld dat je met de patiënt een afspraak maakt over niet-hoesten. Maar ook dat bij een bloedende wond je het verband aanreikt en de patiënt zelf op de wond drukt. Uiteraard was je na een behandeling altijd goed je handen.

Bij acute zorg is er een noodzaak om binnen 1,5 meter te komen en zal je dus de 1,5 meter regel moeten overtreden. Dit wordt gezien als overmacht. Hierbij moet hulp worden verleend met gebruikmaking van beschikbare hulpmiddelen en de wijze zoals dit is geleerd tijdens de opleiding.

Hoe moet ik handelen bij een reiziger die gereanimeerd moet worden?

Per direct hanteren we **binnen** NS een nieuw handelingsperspectief voor reanimatie door onze medewerkers. Deze is in lijn met de (nieuwe) adviezen van het RIVM en komt ook overeen met wijze van reanimatie van de politie en andere partijen.

- Volwassenen zonder duidelijke of bewezen infectie: **geen** mond-op-mond beademing, **wel** borstcompressies **en** gebruik AED.
- Volwassene COVID-19 positief of sterke verdenking: **geen** mond-op-mond beademing, **geen** borstcompressies, **alléén** gebruik AED.
- Kinderen en pasgeborenen: ongewijzigd t.o.v. regulier handelingsperspectief, inclusief mond-op-mond beademing.

Vraag altijd om een ambulance via de Meldkamer NS.

Welke rol hebben alle toezichthouders bij drukte op stations, groepen op stations en perrons?

Denk uiteraard altijd eerst aan je eigen veiligheid. Ook hier geldt dat we de opdracht hebben van de overheid om mensen voortdurend te wijzen op de richtlijnen van het RIVM, maar de richtlijnen niet

handhaven. Het nakomen van de richtlijnen is de verantwoordelijkheid van de reiziger. Het handhaven van de richtlijnen ligt bij de politie, niet bij ons.

Dat betekent voor iedere toezichthouder (exclusief V&S!):

1. Dat we mensen aanspreken en wijzen op de 1,5 meter afstand-regel.
2. Dat als mensen niet meewerken je in moet schatten of je je boodschap nogmaals kunt herhalen zonder dat de situatie escaleert.
3. Dat bij niet meewerken je geen vervolgstappen zet, je handhaaft niet en trekt je terug.
4. Bij onverantwoorde situaties (volle stations, grote groepen mensen die niet willen meewerken) informeer je de Meldkamer NS. Zij schakelen de politie in. Ook in deze situatie trek je je terug. En houdt waar mogelijk toezicht op afstand in afwachting van de politie.

Hoofdconducteurs en medewerkers V&S

Zie uitgebreid handelingsperspectief voor de eigen functie.

Ik twijfel of de trein waarop ik dienst heb geschikt is voor inzet vanwege zware verontreiniging

Wanneer een trein (zwaar) verontreinigd is bv. wanneer iemand heeft overgegeven kun je – conform de gebruikelijke procedure – contact opnemen met het MBN.

Machinisten

Zie het uitgebreide handelingsperspectief

Medewerkers service stations

Zie het uitgebreide handelingsperspectief

Retailmedewerkers in winkels

Is jouw winkel open, dan geldt:

- Vraag reizigers om te betalen met PIN.
- Kan of wil de reiziger alleen met contant geld betalen, vraag de reiziger dan om het geld op de balie te leggen. Als de reiziger zijn of haar hand heeft getrokken, pak je het geld op. Wisselgeld leg je op de balie en trekt je hand terug. Dan kan de reiziger het wisselgeld weer pakken. Was daarna je handen.
- Vraag de reiziger gebruik te maken van de door jouw winkel aangeboden bekers. Zelf meegebrachte bekers kunnen niet meer worden gebruikt.

Railcateringmedewerkers

In heel Nederland is de inzet van Railcatering stopgezet.

Medewerkers fietsenstalling

Vraag de klant de OV- chipkaart zelf aan te bieden om te scannen en pak deze niet aan.

Monteurs

Zie het uitgebreide handelingsperspectief dat specifiek voor O&S is gemaakt.

Kantoorcollega's

Het uitgangspunt voor kantoormedewerkers is en blijft, werk thuis, tenzij:

- Je een cruciale functie bekleedt ten aanzien van het primaire proces en/of bedrijfscontinuïteit én je fysiek hiervoor aanwezig moet zijn op kantoor; of
- Je niet over de juiste middelen (zoals computer, aangepaste werkplek etc.) beschikt om thuis te werken. Overleg hierover met je manager.

Wie bepaalt wie wel en wie niet weer naar kantoor mogen om te werken?

Uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk thuis wordt gewerkt. Alleen als het niet anders kan kom je naar kantoor. Dit om de treinen zoveel mogelijk te ontlasten en gebruik kantoren te beperken.

Ik woon in Utrecht of dichtbij een regiokantoor en kan op de fiets mag ik dan wel naar kantoor?

Uitgangspunt blijft dat er zoveel mogelijk thuis wordt gewerkt. Door thuis te blijven werken zorgen we er samen voor dat collega's die echt op kantoor moeten werken, dat ook veilig kunnen blijven doen.

Als je naar een NS locatie reist (bijvoorbeeld woon-werkverkeer) gelden er dan ook extra maatregelen met bijvoorbeeld beschermende middelen en wie betaalt dat?

Je bent zelf verantwoordelijk voor de middelen die je nodig hebt voor je reis naar een NS locatie (bijvoorbeeld woon-werkverkeer) en ook voor de kosten hiervan. Deze kun je ook niet bij NS declareren. Op kantoor gelden de richtlijnen vanuit het RIVM.

Tips voor thuiswerken

Op iNSite vind je onder meer:

- De instructie "Zo zit je goed" [Klik hier](#)
Een kosteloze E-learning "Slimmer thuiswerken" van Tigra (Bedrijfsfysiotherapie). Aanmelden kan via de link www.tigra.nl/thuiswerken. Geef op de landingspagina aan dat NS "klant Tigra" is. "Scroll down" menu op ja.
- Zijn er toch fysieke klachten, dan kan de NS Fysiek Fit Check aangevraagd worden. [FFC Klik hier](#)
- Voor verdere hulp is er de NS Fitwijzer [Klik hier](#)

Kijk voor meer tips en tricks op [Mijn Gezondheid en Werk](#)

3. Eigen gezondheid

Verspreiding van het virus

Kan het virus zich verspreiden door hand-/luchtdrogers?

Dat is niet waarschijnlijk. Het virus komt door hoesten en niezen via druppeltjes uit neus, keel of longen in de lucht. Deze druppeltjes blijven niet in de lucht zweven maar dalen snel neer.

Kan het virus verspreid worden via het klimaatsysteem in de trein?

Dat is niet waarschijnlijk. Het virus komt door hoesten en niezen via druppeltjes uit neus, keel of longen in de lucht. Deze druppeltjes blijven niet in de lucht zweven maar dalen snel neer. Bovendien is de levensduur van het virus buiten het lichaam kort. Besmetting via het klimaatsysteem in de trein is daarom onwaarschijnlijk.

Moet ik mijn uniform vaker wassen?

Nee, ook hierin volgen wij de richtlijnen van het RIVM. Het coronavirus verspreidt zich via mensen. Buiten het lichaam kan het virus niet goed overleven. De kans dat je besmet raakt via het aanraken van producten of oppervlakten is klein. Neem de maatregelen die gelden voor alle virussen die griep en verkoudheid kunnen veroorzaken en was regelmatig je handen.

Wat kan ik zelf doen om (de kans op) besmetting te voorkomen?

Wat kun je zelf doen om besmetting te voorkomen?

De belangrijkste maatregelen die je kunt nemen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen

zijn de maatregelen die gelden voor alle virussen die griep en verkoudheid kunnen veroorzaken. Het is dus altijd belangrijk om deze op te volgen.

Het zijn:

- Schud geen handen
- Was je handen regelmatig en laat ze aan de lucht drogen of gebruik papieren handdoekjes
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
- Gebruik papieren zakdoekjes*
- Vermijd drukte
- Houd afstand tot elkaar

*Op veel locaties maken we gebruik van handdoekrollen. Als je een schone en droge handdoek gebruikt is dit voldoende. Draai de handdoek na gebruik voldoende ver door zodat het schone en droge deel voor de volgende gebruiker beschikbaar is. Dit is de reden waarom NS op de locaties waar al handdoeken aanwezig zijn geen extra papieren doekjes plaatst.

Wat houdt social distancing op de standplaats in?

Door social distancing heb je minder contact met anderen of houd je afstand tot anderen. Hierdoor is de kans kleiner dat je elkaar besmet. Dit betekent op de standplaats vooral dat alleen de mensen aanwezig zijn die aanwezig moeten zijn en dat er fysiek afstand gehouden wordt van elkaar in de lift, schaftruimtes en andere faciliteiten.

Wat te doen als ik denk dat ik besmet ben?

Wat te doen als het coronavirus bij mij is vastgesteld?

Indien het coronavirus is vastgesteld, dan blijf je thuis en meld je je ziek bij je leidinggevende of volg je de op jou van toepassing zijnde procedure.

Wanneer is het nodig dat ik contact met de huisarts opneem?

Alleen bij hoge koorts of toenemende benauwdheid moet je contact opnemen met je huisarts.

Ik heb klachten

Wanneer meld ik me ziek bij coronaverschijnselen?

Als je meer dan 38 graden koorts en/of benauwdheidsklachten (coronaverschijnselen) hebt kom je niet naar het werk en meld je je ziek.

Waarom geldt het uitgangspunt dat je thuisblijft bij milde verkoudheidsklachten niet meer?

Het OV, dus ook NS, is met betrekking tot de corona-aanpak aangewezen als een vitale organisatie. Voor vitale organisaties geldt de richtlijn dat medewerkers ook bij verkoudheidsklachten zoals neusverkoudheid, keelpijn, lichte hoest, niezen en/of een loopneus en geen 38 graden koorts, verwacht worden op het werk. Uitgangspunt daarbij is dat op het werk een veilige werkomgeving geboden wordt. Tot nu toe heeft NS die regel niet hoeven te volgen maar zich gehouden aan de *algemene* richtlijn van het RIVM. Volgens die algemene richtlijn, blijf je bij verkoudheidsklachten thuis. Dat was geen probleem gezien het beschikbare werk. Inmiddels is het werk, met name door de versterking van de dienstregeling, weer toegenomen. We hebben hierdoor iedereen hard nodig. We volgen om die reden de richtlijn voor vitale organisaties. Dit betekent dat je je ziek meldt als jij meer dan 38 graden koorts en/of benauwdheidsklachten (coronaverschijnselen) hebt. Als je verkoudheidsklachten hebt, zoals neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, lichte hoest of verhoging (tot 38 graden Celsius), moet je getest worden op Corona (COVID-19 test) voor je weer naar het werk komt. In het geval er nog vragen of twijfels zijn, is er de mogelijkheid om via de wachtdienst advies

te vragen aan de bedrijfsarts en/of een adviseur van QHSE. Daarnaast heeft een medewerker altijd de mogelijkheid om zelf de bedrijfsarts te raadplegen.

Wie kunnen zich laten testen?

Bij iemand met verkoudheidsklachten zoals neusverkoudheid, keelpijn, lichte hoest, niezen en/of een loopneus en geen 38 graden koorts is er een beperkte kans op een besmetting met het coronavirus (1:25). Als in het gesprek tussen leidinggevende en medewerker besproken is dat iemand met lichte klachten toch naar het werk komt, dan moet eerst getest worden of iemand Corona heeft of niet (COVID-19 test). Vanaf 1 juni kunnen mensen met (milde) coronaklachten zonder tussenkomst van een (bedrijfs-) arts een afspraak maken voor een coronatest bij de GGD.

Wat is een COVID-19 test

De COVID-19 test is afgestemd op de richtlijnen van het RIVM en de GGD en daarmee een betrouwbaar instrument om te bepalen of er sprake is van een besmetting met het coronavirus.

Waar kan ik me aanmelden voor een test op Corona?

Voor het maken van een afspraak kan men zich aanmelden bij de GGD via telefoonnummer 0800-1202. Dit nummer is zeven dagen per week, van 08.00 uur tot 20.00 uur bereikbaar om een afspraak te maken bij een testlocatie in de buurt. In heel Nederland zijn ruim 80 testlocaties beschikbaar, verdeeld over de 25 GGD-regio's.

Voor het maken van de afspraken worden kort een aantal vragen gesteld over de aard van de klachten. Bij het maken van de afspraak wordt een BSN-nummer gevraagd ter identificatie. De beller krijgt dan de tijd en plaats waarop de test wordt afgenomen. Het streven is om de test zo snel mogelijk af te nemen, in principe de volgende dag.

Alleen mensen die klachten aangeven die volgens het overzicht van het RIVM passen bij COVID-19 krijgen een afspraak. Zonder klachten heeft het geen zin om te testen. De GGD koppelt de uitslag terug aan de persoon die getest is. Het duurt maximaal 48 uur voordat je de uitslag krijgt. Indien je getest wordt en nog op de uitslag wacht, moet je thuis blijven totdat je weet dat je geen corona hebt.

Wat te doen als ik een kwetsbare gezondheid heb?

Medewerkers met een kwetsbare gezondheid kunnen in principe hun werk blijven doen. Het uitgangspunt is dat we uitgaan van een veilige en gezonde werkplek. Hiervoor zijn de werkplekken en werkomstandigheden aangepast. In individuele gevallen kan maatwerk nodig zijn, afhankelijk van de kwetsbaarheid en/of de functie. Overleg hierover met je leidinggevende, ook over welke (extra) maatregelen er eventueel nodig zijn om te werken.

Op de website van het RIVM staat welke groepen gerekend worden tot kwetsbare personen:

<https://www.rivm.nl/coronavirus/covid-19/vragen-antwoorden>

Wat als ik nog vragen of zorgen heb over weer aan het werk gaan?

In het geval er nog vragen of zorgen zijn, is er de mogelijkheid om advies te vragen aan de bedrijfsarts en/of een adviseur van QHSE. Daarnaast heeft een medewerker altijd de mogelijkheid om zelf de bedrijfsarts te raadplegen.

Wat te doen als iemand in mijn omgeving ziek is of besmet is?

Ik heb een huisgenoot met verkoudheidsklachten met koorts en/of benauwdheidsklachten, moet ik nu thuis blijven?

Mocht je een huisgenoot hebben met verkoudheidsklachten (als neusverkoudheid, keelpijn, lichte hoest, niezen, loopneus of koorts) met koorts en/of benauwdheidsklachten, kun je gewoon naar het werk komen.

Wat te doen als mijn huisgenoot een kwetsbare gezondheid heeft?

Nu NS per 2 juni de dienstregeling in nationaal belang rijdt, heeft NS nu alle medewerkers hard nodig om al het werk te kunnen uitvoeren. We vragen deze medewerkers nu weer aan het werk te gaan.

Ik wil weten of bij collega's corona is vastgesteld. Kan ik dit ergens achterhalen?

Wij snappen jouw bezorgdheid en de behoefte om te weten wie met het coronavirus besmet is. NS respecteert de privacy van medewerkers en kan en zal hier niet actief over communiceren. Besmette personen wordt gevraagd om na te gaan met wie zij intensief contact hebben gehad (binnen 1,5 meter), zodat deze collega's zo nodig geïnformeerd kunnen worden.

Ziekmeldingen en verlof

Ik ga naar het buitenland op vakantie: wat zijn de consequenties als ik in quarantaine moet of het vakantieland niet meer kan uitreizen?

De vakantieperiode breekt weer aan. Vanaf 15 juni is het weer mogelijk op vakantie te gaan naar andere landen binnen de EU/Schengenzone en naar het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Let op: Het reizen naar het buitenland brengt door de Coronacrisis risico's met zich mee. De overheid wijst er op dat de situatie rond het coronavirus elk moment kan veranderen.

Bij een nieuwe uitbraak kunnen landen strenge maatregelen nemen, zoals afsluiten van gebieden en het sluiten van grenzen. Dat kan heel snel gaan. Het is dus een eigen verantwoordelijkheid of je dit risico wilt nemen.

Wanneer je besluit om naar het buitenland op vakantie te gaan binnen of buiten de EU, realiseer je dan vooraf deze risico's.

Je kan hiervoor deze site raadplegen: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/reizen-en-op-vakantie-gaan>

Als je tijdens je vakantie in het betreffende vakantieland vast komt te zitten, of ter plekke of bij terugkomst in Nederland in quarantaine moet, neem je hiervoor verlofdagen op.

Wanneer je naar landen reist die door de overheid zijn aangemerkt als niet veilig en code oranje of rood hebben, dan geldt dat dit voor eigen risico is.

Indien je dan niet op tijd terug kan reizen of in quarantaine moet, dan neem je onbetaald verlof op.

Kan ik aangevraagd en ingepland verlof (alle soorten van betaald en onbetaald verlof) intrekken?

We begrijpen dat het voor medewerkers vervelend is dat ze juist in deze periode hun verlof hebben en dat sommigen dit graag zouden willen intrekken. We gaan hier als volgt mee om: Als we je voor werkzaamheden nodig hebben, bieden we je de mogelijkheid om, gezien de huidige omstandigheden, je verlof in te trekken. Intrekken van verlof kan dus alleen met instemming van NS.

Daarnaast willen misschien meer collega's van deze mogelijkheid gebruik maken. Hierbij geldt niet 'wie het eerst komt wie het eerst maalt'. We doen ons best om te bepalen waar mogelijkheden zijn om verlof in te trekken, omdat we werkzaamheden hebben waarvoor mensen nodig zijn.

Als je de werkzaamheden vanuit huis verricht en je hebt na overleg met je leidinggevende, omdat we je voor werkzaamheden nodig hebben, de mogelijkheid gekregen om het verlof in te trekken, dan geldt bovendien dat je vanuit huis volledig inzetbaar moet zijn om de werkzaamheden uit te voeren.

Kan ik aangevraagd en ingepland verlof op een later moment opnemen?

Mocht je verlof ingetrokken zijn, houd er dan rekening mee dat het verlof op het door jouw gevraagde moment niet genoten kan worden.

Kan ik verlof uit laten betalen omdat ik door de bijzondere situatie dit jaar niet in staat was om dit verlof op te nemen?

NS volgt hier de afspraken zoals gemaakt zijn in de cao.

Bij een 2e tot en met 5e ziekmelding wordt er bij mij een verlofdag afgeboekt (cao NS), geldt dit ook ten aanzien van Corona?

NS heeft besloten om tot nader bericht geen verlof af te schrijven in geval van ziekmeldingen. Dit geldt ongeacht de aanleiding van de ziekmelding. NS vertrouwt erop dat medewerkers hier gepast mee omgaan. Na de automatische afboeking als gevolg van de ziekmelding zal deze afboeking maandelijks in de systemen met terugwerkende kracht gecorrigeerd worden.

Wanneer ik een voucher van een reisaanbieder heb ontvangen die beperkt geldig is, kan ik dan mijn verlof intrekken?

Intrekken van verlof kan alleen met instemming van NS. Alleen als we je voor werkzaamheden nodig hebben, bieden we je de mogelijkheid om je verlof in te trekken.

Toezichthouder de Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft uitgangspunten opgesteld voor reisevouchers die reisaanbieders uitgeven vanwege de corona-crisis. Het uitgangspunt blijft dat consumenten bij annuleringen in principe recht hebben op terugbetaling. Dat is een wettelijk recht dat de ACM opvolgt. We adviseren je om de website van de ACM hierover te raadplegen:

<https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-biedt-branches-houvast-bij-opstellen-voucherregeling>

Kan ik mijn bijzonder verlof intrekken?

Voor het intrekken van het bijzonder verlof geldt hetzelfde als voor andere verlofsoorten. Intrekken van verlof kan alleen met instemming van NS. Alleen als we je voor werkzaamheden nodig hebben, bieden we je de mogelijkheid om je bijzonder verlof in te trekken.